

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Rychlého a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Faisala Husseiniho v právní věci žalobce: **P. Č.**, zastoupený JUDr. Petrem Neubauerem, advokátem se sídlem Na Sadech 4/3, České Budějovice, proti žalovanému: **Statutární město České Budějovice**, se sídlem nám. Přemysla Otakara II. 1/1, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 14. 5. 2025, č. j. 57 A 2/2025 - 55,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu JUDr. Petru Neubauerovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti ve výši **5 070 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Žalobce podal ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „*krajský soud*“) žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného. Ten spatřoval v zásahu do jeho svobody pohybu způsobeným pokynem strážníků Městské policie České Budějovice (dále jen „*městská policie*“) ze dne 10. 2. 2025, aby okamžitě odešel z Jihočeské vědecké knihovny

v Českých Budějovicích (dále jen „*knihovna*“), a že v opačném případě bude násilně vyveden.

[2] Žalobce v žalobě namítal, že podle knihovního řádu knihovny se nemá do studovny vnášet svrchník a uzavřené zavazadlo, nemá se konzumovat jídlo, popíjet u stolu a telefonovat, přesto je zaměstnanci knihovny takové chování tolerováno. Dále uvedl, že dával najevo nelibost s porušováním pravidel v knihovně mručením a nikoho obvykle nenapomínal, ovšem dne 10. 2. 2025 jedna osoba ve studovně knihovny (kde se odehrál následný incident) popocházela bosá pro vodu, kterou „*chlemtala*“, kašlala a smrkala. Tím jej provokovala, neboť se nikdy neomluvila a předstírala studium. Současně ho sledovala upřeným pohledem a on ji „*posílal do pekel tlumeným monologem*“. Kolem 14. hodiny se žalobce zvedl, aby ji „*uzemnil*“, ovšem tato osoba odešla za knihovnicí a dožadovala se, aby byl žalobce napomenut či vykázan. Na základě toho knihovnice přivolala městskou policii. Strážníky městské policie nezajímalo, kdo porušoval knihovní řád, naopak osočili žalobce z porušování pravidel knihovny a vykážali ho ze studovny. Bylo mu tedy příkázáno, aby opustil veřejný prostor, přestože nikoho neohrožoval.

[3] Krajský soud rozsudkem ze dne 14. 5. 2025, č. j. 57 A 2/2025 - 55, žalobu zamítl.

[4] Uvedl, že z provedeného dokazování při jednání vyplynulo, že policisté byli přivoláni do knihovny kvůli konfliktnímu a verbálně agresivnímu vystupování žalobce vůči jiné osobě ve studovně knihovny. Kamerové záznamy knihovny a městské policie potvrdily, že žalobce verbálně napadl tuto osobu, protože se podle něj chovala nevhodně, smrkala, konzumovala nápoj a přecházela po studovně knihovny. Krajský soud dodal, že průběh incidentu byl zachycen také na kamerovém záznamu městské policie, který obsahuje i zvukovou stopu, ze které vyplývá žalobcovo verbálně agresivní chování vůči osobě ve studovně knihovny. Žalobce své jednání nezpochybnil, naopak uvedl, že tuto osobu hodlal „*uzemnit*“.

[5] Podle krajského soudu má výzva strážníků městské policie k opuštění budovy knihovny oporu v § 15 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii (dále jen „*zákon o obecní policii*“), neboť byla učiněna, protože žalobce narušoval veřejný pořádek v knihovně tím, že verbálně napadl osobu ve studovně knihovny. Strážníci tímto postupem plnili úkoly obecní policie v souladu s § 2 písm. a) a § 15 odst. 1 zákona o obecní policii, neboť se snažili předcházet tomu, aby situace přerostla třeba až ve fyzické napadení. Žalobce nebyl pokynem k opuštění budovy zkrácen na svých právech, neboť městská policie postupovala v souladu se zákonem.

[6] Žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“).

[7] Stěžovatel namítá, že krajský soud si nesprávně vykládá zabezpečování veřejného pořádku jako vměšování se do mezilidských vztahů městskou policií. Dále tvrdí, že krajský soud nedal stěžovateli dostatečný čas k replice a k přípravě na jednání a ignoroval jeho důkazní návrhy. Namítá také, že rozsudek krajského soudu je „*velice uspěchaný, o čemž svědčí i nemálo chyb v psaní*“ a navíc obsahuje „*lži*“ ohledně toho, že vulgárně napadl osobu

pokračování

v knihovně. Stěžovatel namítá, že za incident v knihovně je odpovědná tato osoba, neboť svým chováním porušovala knihovní řád, a proto měla být vykázána ona. Tutu skutečnost krajský soud nezohlednil.

[8] Podle stěžovatele je také nesprávný závěr krajského soudu, dle něž neozvučený videozáznam prokazuje, že verbálně napadl osobu ve studovně knihovny. Nesouhlasí ani s tím, že skutkovou situaci prokazuje videozáznam strážníků, který byl provedený po několika hodinách od incidentu v knihovně. Naproti tomu z kamerového záznamu knihovny je zřejmé, kdo z přítomných se věnoval studiu, kdo konzumaci „požívatin“ a kdo telefonování. Stejně tak je z něj patrné, že údajně napadená osoba neodešla do bezpečí (ke knihovnici), jak tvrdil žalovaný, nýbrž „sebevědomě pokračovala v popíjení“. Ze záznamu lze také seznat, že stěžovatel ani ve studovně telefonující osoba nebyli napomínáni knihovnicí a že stěžovatel před příchodem strážníků seděl u svého stolku nekonfliktně.

[9] Dále tvrdí, že napadený rozsudek „nebyl sepsán na krajském soudě, nýbrž asi na Magistrátu města České Budějovice“. Obsahuje totiž výrazy (např. „poškozený“), které se do něj „nevloudily náhodou“ a měly být součástí „přestupkového příkazu, jenž však nebyl vydán“.

[10] Stěžovatel také namítá, že krajský soud nesprávně interpretoval § 15 zákona o obecní policii. Oprávnění zakázat vstup na určená místa není totéž, co vykázat někoho a už vůbec ne po více než nezbytně nutnou dobu. Krajskému soudu také vytýká, že se nezabýval tím, že strážníci za navlékání rukavic a různých grimas vytlačovali navrhovatele z celé knihovny (ne pouze ze studovny). Krajskému soudu dále vytýká, že směřuje přestupky proti veřejnému pořádku s přestupky proti občanskému soužití. Nesprávně proto kvalifikuje krátkou slovní potyčku jako narušení veřejného pořádku.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že se ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu. Podle něj krajský soud provedl všechny navržené důkazy a správně uzavřel, že jednání strážníků městské policie má oporu v zákoně o obecní policii a nedošlo k přímému zkrácení práv stěžovatele. Nedůvodná je podle něj také kasační námitka, dle níž za incident v knihovně je odpovědná právě knihovna. Jednání knihovny (resp. jejích zaměstnanců) není předmětem žaloby. Krajský soud rozhodoval o tom, zda zásah městské policie byl nezákonný.

[12] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatel je řádně zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Napadený rozsudek Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Stěžovatel v první řadě tvrdí, že napadený rozsudek „*nebyl sepsán na krajském soudě*“, ale vyhotovil jej žalovaný. Tím *de facto* namítá zmatečnost řízení před krajským soudem, tedy vadu, kterou je soud povinen se zabývat *ex offio*. Nejvyšší správní soud této námitce nepřisvědčil. Pouhá skutečnost, že napadený rozsudek obsahuje, byť poněkud nekonzistentně, pojmy z oblasti přestupkového práva (např. „*poškozený*“ a v jiných částech rozsudku krajský soud označuje tuto osobu už jen jako „*napadená osoba*“ či „*osoba ze studovny*“) nebo jiné formulace či výrazy, které ve svých podáních nebo rozhodnutích používal také žalovaný, neprokazuje, že by se na rozhodování krajského soudu jakkoli podílel žalovaný. Tato okolnost nasvědčuje spíše jen tomu, že krajský soud se s těmito písemnostmi žalovaného seznámil a vycházel z nich; není tedy naplněn důvod podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[15] Dále stěžovatel namítá, že se krajský soud nevypořádal s jeho důkazními návrhy a nedal mu dostatečný čas k replice a k přípravě na jednání. Tím namítá tzv. jiné vady řízení, které mohly mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, tedy důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Rovněž takovými vadami je Nejvyšší správní soud povinen se podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti i bez námitek stěžovatele.

[16] Není pravdou, že krajský soud ignoroval důkazní návrhy stěžovatele, jak tvrdí v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud ze žaloby ověřil, že stěžovatel navrhoval provést důkaz – videozáznam ze studovny knihovny. Tomuto důkaznímu návrhu krajský soud vyhověl a při jednání jej provedl. Nejvyšší správní soud neshledal, že by krajský soud nějaké další důkazní návrhy stěžovatele opomenul.

[17] Nedůvodná je také námitka, že stěžovatel neměl dostatečný čas k replice a k přípravě na jednání. Ze spisu krajského soudu vyplývá, že stěžovateli bylo zasláno první vyjádření žalovaného dne 8. 4. 2025 a tato písemnost mu byla doručena fikcí do jeho datové schránky dne 22. 4. 2025. Další vyjádření mu krajský soud zaslal dne 17. 4. 2025 a stěžovateli byla písemnost doručena do jeho datové schránky dne 23. 4. 2025. Jednání ve věci bylo nařízeno teprve na 14. 5. 2025 a ten samý den krajský soud vyhlásil rozsudek. Stěžovatel by tedy měl dostatek času (cca 3 týdny) k případné replice a k přípravě na jednání.

[18] Stěžovatel také tvrdí, že napadený rozsudek je „*uspěchaný*“, o čemž svědčí také to, že obsahuje chyby v psaní. Ani tuto námitku neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou. Rozsudek krajského soudu je srozumitelný a dostatečně odůvodněný (krajský soud se vyjádřil ke všem podstatným námitkám stěžovatele včetně toho, že skutečnost, že si strážník městské policie vzal rukavice, nelze považovat za hrozbu násilného vyvedení či zastrašování). Ojedinelé chyby v psaní nezpůsobují nepřezkoumatelnost ani jinou nezákonnost napadeného rozsudku.

[19] Kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán.

[20] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení zákonnosti zásahu městské policie ve světle kasačních námitek. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, č. 603/2005 Sb. NSS (všechna zde citovaná judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz), ochrana „*podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li – a to kumulativně, tedy zároveň – splněny podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka)*

pokračování

zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením (zásahem správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno (5. podmínka). Není-li byt jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2021, č. j. 1 As 394/2020 - 53, č. 4186/2021 Sb. NSS).

[21] Dále je třeba upozornit, že řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu je ovládáno zásadou dispoziční a v souladu s § 84 odst. 3 s. ř. s. je na žalobci, aby konkrétně vymezil zásah, vylíčil rozhodující skutečnosti, z nichž dovozuje nezákonnost tohoto zásahu, označil k tomu příslušné důkazy a uvedl, čeho se domáhá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2019, č. j. 3 Ads 57/2018 - 20). Žalobce je tedy tou stranou sporu, která nese důkazní břemeno ohledně prokázání nezákonnosti tvrzeného zásahu.

[22] Podle § 15 odst. 1 zákona o obecní policii je strážník oprávněn přikázat každému, aby na nezbytně nutnou dobu nevstupoval na strážníkem určená místa nebo se na nich nezdržoval, nebo po dobu nezbytně nutnou setrval na určeném místě, je-li ohrožen život, zdraví, majetek nebo veřejný pořádek a vyžaduje-li to plnění úkolů obecní policie. Každý je povinen příkazu strážníka uposlechnout.

[23] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že kamerový záznam ze studovny knihovny a kamerový záznam městské policie prokazují, že zásah městské policie (ústní výzva stěžovateli k opuštění knihovny, tedy faktický úkon, který není rozhodnutím) nebyl nezákonný.

[24] Stěžovatel se mylí, že kamerový záznam ze studovny knihovny neproказuje, že stěžovatel verbálně napadl osobu v knihovně. Jakkoli má stěžovatel pravdu v tom, že tento kamerový záznam není ozvučený, přesto je z něj patrné, že stěžovatel verbálně agresivně napadl tuto osobu v čase 14:48 hod. Zejména z gestikulace stěžovatele a jeho výrazu, dále také z chování dalších dvou osob nacházejících se tou dobou ve studovně, je nepochybné, že reakce stěžovatele na údajně nevhodné chování jiné osoby, byla velmi neobvyklá, agresivní, vymykající se běžným standardům chování osob ve společnosti a mohla v nich vzbudit obavy či potřebu do konfliktu zasáhnout (pokusit se ho vyřešit). Konfliktu předcházelo jen to, že napadená osoba smrkala a chodila si pro vodu ke stolku u dveří a v kelímku si ji odnášela ke svému stolku, u nějž studovala/pracovala. Dále z videozáznamu vyplývá, že ve 14:57 hod za stěžovatelem přišla knihovnice, na což stěžovatel opět reagoval rozčileně. Je pravdou, že v době příchodu strážníků policie (v 15:06 hod) stěžovatel již seděl u svého stolu a konflikt nepokračoval. To ovšem nic nemění na tom, že příchodu strážníků policie a vykázání stěžovatele z knihovny předcházela verbálně agresivní útok stěžovatele vůči jiné osobě, který narušoval veřejný pořádek, a v celkovém kontextu popsaného jednání stěžovatele nebylo možné vyloučit, že se takové jednání bude opakovat (k tomu viz odstavec [26] níže).

[25] Také v kamerovém záznamu městské policie, který je již ozvučený, je zachyceno (byť zprostředkovaně, jako svědectví napadené osoby a knihovnice), že stěžovatel verbálně agresivně napadl jinou osobu ve studovně knihovny, navíc stěžovatel křičel na tuto osobou

a následně také na strážníky i při jejich zásahu. To stěžovatel nerozporoval a své chování vysvětloval tím, že napadená osoba porušovala knihovní řád pitím vody z kelímku, nikoli z uzavřené láhve. Navíc kašlala a smrkala, a tudíž byla nemocná. Ze záznamu vyplývá, že strážníci následně stěžovatele vykázali z knihovny s odůvodněním, že porušil knihovní řád, neboť hrubými výrazy napadl jinou osobu v knihovně a k zásahu je přivolaly knihovnice.

[26] Je proto třeba přisvědčit krajskému soudu, že zásah městské policie byl zákonný, jednalo se o výzvu dle § 15 odst. 1 zákona o obecní policii, neboť byla učiněna na základě toho, že stěžovatel narušil veřejný pořádek tím, že verbálně napadl osobu ve studovně knihovny. Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že *veřejný pořádek* je neurčitý právní pojem, který není zákonem definován, nicméně obecně lze jej chápat jako souhrn pravidel (právních i neprávních) chování osob ve veřejném prostoru. Verbálně agresivní chování stěžovatele ve veřejně přístupné knihovně lze nepochybně podřadit pod pojem *narušení veřejného pořádku*. Navíc městská policie stěžovatele vykázala z knihovny v daný den (v reakci na jeho nevhodné chování), nezakázala mu vstup do ní na delší dobu. Další kroky knihovny vůči stěžovateli a zákaz stěžovateli ke vstupu do knihovny na delší období, na něž stěžovatel upozorňuje v kasační stížnosti, není předmětem nynějšího řízení, jehož rozsah svou zásahovou žalobou vymezil stěžovatel a je jím soud vázán. Jak bylo uvedeno výše, předmětem nynějšího řízení je jen posouzení, zda bylo vykázání stěžovatele městskou policií z knihovny dne 10. 2. 2025 nezákonné. Ze stejného důvodu se soud nemohl zabývat tím, zda osoba, se kterou měl stěžovatel ve studovně konflikt, porušovala knihovní řád a měla být vykázána rovněž ona.

[27] Nejvyšší správní soud tudíž shledal kasační stížnost nedůvodnou a zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[28] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věta první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Žalovaný byl ve věci úspěšný, nevznikly mu však náklady přesahující běžný rámec jeho úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

[29] Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2025, č. j. 21 As 157/2025 - 24, ustanoven zástupce, JUDr. Petr Neubauer, advokát se sídlem Na Sadech 4/3, České Budějovice. Ustanovenému zástupci přísluší za zastupování žalobce odměna a náhrada hotových výdajů. Tyto náklady nese stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Odměna zástupce stěžovatele byla stanovena za jeden úkon právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] ve výši 4 620 Kč (§ 9 odst. 5 a § 7 bod 5 advokátního tarifu), k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že bezvadnou kasační stížnost stěžovatele ustanovený zástupce nedoplnil. Ustanovený zástupce nedoložil, že je plátcem DPH. Celkem mu tedy náleží odměna ve výši 5 070 Kč [4 620 Kč (jeden úkon právní služby) + 450 Kč (náhrada hotových

pokračování

výdajů za jeden úkon právní služby)]. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 13. ledna 2026

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu